

พระราชกฤษฎีกา
ระเบียบข้าราชการ
พ.ศ. ๒๕๒๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

เป็นปีที่ ๓๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
ระเบียบข้าราชการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔

เล่ม ๕๔ ตอนที่ ๕๗ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ ตุลาคม ๒๕๒๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กับมาตรา ๒๓ (๔) และมาตรา ๑๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีการะเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๐”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๔ ตำแหน่งข้าราชการครู มีดังนี้

(ก) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้สอนในสถานศึกษา ในกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) ครู ๑

(๒) ครู ๒

(๓) อาจารย์ ๑

(๔) อาจารย์ ๒

(๕) อาจารย์ ๓

(๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๗) รองศาสตราจารย์

(๘) ศาสตราจารย์

ตำแหน่งใน (๑) ถึง (๕) จะมีในสถานศึกษาใด ของ
กระทรวงศึกษาธิการก็ได้ แต่สำหรับตำแหน่งใน (๕) จะมีได้
ก็ต่อเมื่อมีปริมาณและคุณภาพของงานสูงเป็นพิเศษตามเกณฑ์
ที่คุรุสภากำหนด ส่วนตำแหน่งใน (๖) ถึง (๘) ให้มีในสถาบัน
อุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น

(ข) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เป็นผู้บริหารและ
ให้การศึกษาในสถานศึกษา ในกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่
ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ช่วยครูใหญ่

(๒) ครูใหญ่

(๓) ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่

(๔) อาจารย์ใหญ่

(๕) ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย

(๖) ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือ
ผู้อำนวยการวิทยาลัย

(๗) ตำแหน่งซึ่งเป็นผู้บริหารใน
สถานศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่
คุรุสภากำหนดเทียบกับตำแหน่งใน (๑) ถึง (๖)

(ค) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการให้การ
ศึกษา ซึ่งไม่สังกัดสถานศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่
ตำแหน่งที่มีชื่อในการบริหารงานดังต่อไปนี้

(๑) สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา

(๒) ศึกษาพิเศษ

(๓) ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ

(๔) ศึกษาธิการอำเภอ

(๕) ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด

(๖) ศึกษาธิการจังหวัด

(๗) ผู้ช่วยศึกษาธิการเขต

(๘) ศึกษาธิการเขต

(๙) ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตาม
ที่กระทรวงศึกษาธิการทำความตกลงกับ ก.พ. กำหนดให้เป็น
ตำแหน่งข้าราชการครู

มาตรา ๕ ตำแหน่งข้าราชการตามมาตรา ๔ (ก) และ (ข) ตำแหน่งใดจะมีในสถานศึกษาใด จำนวนเท่าใด และต้องใช้ผู้มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างไร ให้เป็นไปตามที่คุรุสภากำหนดโดยให้คำนึงถึงลักษณะ หน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงาน ทั้งนี้ ให้คุรุสภาจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งไว้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูทุกตำแหน่ง โดยแสดงชื่อของตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ผู้ดำรงตำแหน่งจะต้องมีด้วย

ตำแหน่งข้าราชการครูตามมาตรา ๔ (ก) จะมีตำแหน่งใดระดับใด ในสถานใดอยู่ในส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด และต้องใช้ผู้มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างไร ให้เป็นไปตามที่คุรุสภากำหนด โดยให้คำนึงถึงลักษณะ หน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณและคุณภาพของงานตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้คุรุสภาจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งไว้เป็นบรรทัดฐานในการกำหนดตำแหน่งดังกล่าว ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ด้วย

ในกรณีที่ลักษณะ หน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณ และคุณภาพของงานของตำแหน่งข้าราชการครูตำแหน่งใดที่ ครุสภากำหนดเปลี่ยนแปลงไป ให้ครุสภาพิจารณาปรับปรุงการ กำหนดตำแหน่งนั้นเสียใหม่ให้เหมาะสม

มาตรา ๖ ตำแหน่งใดบังคับกับบัญชาข้าราชการครูในส่วน ราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานะใด ให้ตามมาตรา ๓๕ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗ ข้าราชการครูจะได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งที่ ได้รับแต่งตั้ง ดังต่อไปนี้

(ก) ตำแหน่งตามมาตรา ๔ (ก)

(๑) ครู ๑ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๑ ถึงระดับ ๒

(๒) ครู ๒ ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๒ ถึงระดับ ๔

(๓) อาจารย์ ๑ ให้ได้รับเงินเดือน ระดับ ๓ ถึงระดับ ๕

(๔) อาจารย์ ๒ ให้ได้รับเงินเดือน ระดับ ๕ ถึงระดับ ๖

(๕) อาจารย์ ๓ ให้ได้รับเงินเดือน
ระดับ ๖ ถึงระดับ ๗

(๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ให้ได้รับเงิน
เดือนระดับ ๕ ถึงระดับ ๗ และถ้าผู้ช่วยศาสตราจารย์ผู้ใดเป็น
ผู้อำนวยการและมีผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ที่คุรุสภา
กำหนดและได้ผ่านการประเมินตามวิธีการที่คุรุสภากำหนด
แล้วก็ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนระดับ ๘ ได้เมื่อได้รับเงินเดือนถึง
ขั้นต่ำของระดับ ๘

(๗) รองศาสตราจารย์ ให้ได้รับเงิน
เดือนระดับ ๖ ถึงระดับ ๘ และถ้ารองศาสตราจารย์ผู้ใดเป็น
ผู้เชี่ยวชาญและมีผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ที่คุรุสภา
กำหนดและได้ผ่านการประเมินตามวิธีการที่คุรุสภากำหนดแล้ว
ก็ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนระดับ ๙ ได้เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้น
ต่ำของระดับ ๙

(๘) ศาสตราจารย์ ให้ได้รับเงินเดือน
ระดับ ๗ ถึงระดับ ๙ และถ้าศาสตราจารย์ผู้ใดเป็นผู้เชี่ยวชาญ
พิเศษและมีผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนด
และได้ผ่านการประเมินตามวิธีการที่คุรุสภากำหนดแล้วก็ให้
ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในระดับ ๑๐ ได้ เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้น
ต่ำของระดับ ๑๐

(ข) ตำแหน่งตามมาตรา ๕ (ข)

(๑) ผู้ช่วยครูใหญ่หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่คุรุสภาเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๒ ถึงระดับ ๕ และถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวผู้ใดมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอาจารย์ ๑ และดำรงตำแหน่งที่มีปริมาณและคุณภาพของงานสูงถึงเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนดและได้ผ่านการประเมินตามวิธีการที่คุรุสภากำหนดแล้ว ก็ให้ผู้นั้นรับเงินเดือนระดับ ๕ ได้เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับ ๕

(๒) ครูใหญ่หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่คุรุสภาเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๓ ถึงระดับ ๕ และถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวผู้ใดมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอาจารย์ ๒ และดำรงตำแหน่งที่มีปริมาณและคุณภาพของงานสูงถึงเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนด และได้ผ่านการประเมินตามวิธีการที่คุรุสภากำหนดแล้ว ก็ให้ผู้นั้นรับเงินเดือนระดับ ๖ ได้เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับ ๖

(๓) ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่คุรุสภาเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือน

ระดับ ๓ ถึงระดับ ๕ และถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวผู้ใดมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอาจารย์ ๒ และดำรงตำแหน่งที่มีปริมาณและคุณภาพของงานสูงถึงเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนดและได้ผ่านการประเมินตามวิธีการที่คุรุสภากำหนดแล้ว ก็ให้ผู้นั้นรับเงินเดือนระดับ ๖ ได้เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับ ๖

(๔) อาจารย์ใหญ่หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่คุรุสภาเทียบเท่าให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๕ ถึงระดับ ๖ และถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวผู้ใดมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอาจารย์ ๓ และดำรงตำแหน่งที่มีปริมาณและคุณภาพของงานสูงถึงเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนดและได้ผ่านการประเมินตามวิธีการที่คุรุสภากำหนดแล้ว ก็ให้ผู้นั้นรับเงินเดือนระดับ ๗ ได้เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับ ๗

(๕) ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนหรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่คุรุสภาเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๕ ถึงระดับ ๖ และถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวผู้ใดมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติ

เฉพาะสำหรับตำแหน่งอาจารย์ ๓ และดำรงตำแหน่งที่มีปริมาณ และคุณภาพของงานสูงถึงเกณฑ์ที่คุรุสภากำหนด และได้ผ่านการประเมินตามวิธีการที่คุรุสภากำหนดแล้ว ก็ให้ผู้นั้นรับเงินเดือนระดับ ๗ ได้ เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับ ๗

(๖) ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่คุรุสภาเทียบเท่า ให้ได้รับเงินเดือนระดับ ๗

(ก) ตำแหน่งตามมาตรา ๔ (ก) ที่คุรุสภากำหนดเป็นตำแหน่งระดับใด ให้ได้รับเงินเดือนระดับนั้น

การให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยอนุโลม

ในกรณีที่ตำแหน่งใดได้รับเงินเดือนหลายระดับ เมื่อข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งนั้นได้รับเงินเดือนถึงขั้นต่ำของระดับถัดไป ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มีคำสั่งให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนในระดับถัดไป ทั้งนี้ภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรานี้

มาตรา ๘ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน วินัยและการรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ของข้าราชการครู นอกจากที่กำหนดไว้แล้วในพระราชกฤษฎีกานี้ ให้เป็นไปตามลักษณะ ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยอนุโลม ทั้งนี้

(๑) สำหรับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการโดยอนุมัติคุรุสภา เป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งบรรจุ และเสนอชื่อต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรายงานนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) สำหรับการออกจากราชการของข้าราชการครูตำแหน่งศาสตราจารย์ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง นับแต่วันออกจากราชการ

(๓) สำหรับผู้ที่จะได้เลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔ (ก) (๓) ถึง (๘) จะต้องเป็นผู้ที่มี

ผลงานตามหน้าที่ ความรับผิดชอบและลักษณะงานตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่คุรุสภากำหนด

มาตรา ๕ ในระหว่างที่คุรุสภายังมิได้กำหนดตำแหน่ง
ข้าราชการครูตามมาตรา ๕ ในส่วนราชการใด ให้ข้าราชการ
กฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้บังคับ
แก่ข้าราชการครูในส่วนราชการนั้นไปพลางก่อน ทั้งนี้ ไม่เกิน
หนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ประกาศในราชกิจจา
นุเบกษา

มาตรา ๑๐ การใดที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการตาม
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๑๘ ใน
วันที่คุรุสภากำหนดตำแหน่งข้าราชการครูตามมาตรา ๕ การ
ดำเนินการต่อไปสำหรับการนั้น ให้เป็นไปตามที่คุรุสภากำหนด

มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ธานินทร์ กรัยวิเชียร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่อง
จาก บทบัญญัติของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู
พ.ศ. ๒๕๑๘ มีความไม่เหมาะสมกับทางปฏิบัติและก่อให้เกิดความ
ไม่เป็นธรรมในหมู่ข้าราชการครูหลายอย่างหลายประการ สมควร
ปรับปรุงแก้ไขเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับทางปฏิบัติและเกิดความ
เป็นธรรมแก่ข้าราชการครูโดยทั่วถึงกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราช
กฤษฎีกานี้ขึ้น